

A - 103

Total No. of Pages : 4

**Seat
No.**

B.A. (Part - I) (Semester-II) Examination, April - 2019
ECONOMICS (Optional) (Revised)
Indian Economy (Paper-II)
Sub. Code: 61245

Day and Date : Thursday, 18 - 04 - 2019

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives. [10]

P.T.O.

Q2) a) What is the productivity of agriculture? Explain the causes of low productivity of Indian agriculture. [10]

OR

Discuss the major provisions in the Industrial Policy - 1991.

b) Explain the importance of banks and financial institutions in Indian economy. [10]

OR

What is foreign sector? Clarify the importance of foreign sector.

Q3) Write short notes (any four) [20]

- a) Need of second green revolution
 - b) Problems of small scale industries in India.
 - c) Importance of tourism industry.
 - d) Features of Foreign Trade Policy: 2009-14
 - e) Growing importance of information-technology
 - f) Direction of India's Foreign trade

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[10]

- अ) आर्थिक सुधारणा नंतरच्या कालावधीत शेतीतील सरकारी गुंतवणूक आहे.
 i) घटत ii) वाढत
 iii) स्थिर iv) यापैकी नाही
- ब) हे राष्ट्रीय शेतकरी आयोगाचे अध्यक्ष होते.
 i) एम.एस.स्वामिनाथन ii) सी.रंगराजन
 iii) वर्गीस कुरीअन iv) शरद पवार
- क) अलीकडे भारताच्या निर्यात व्यापारात प्रमाण वाढत आहे.
 i) कृषी मालाचे ii) खनिजाचे
 iii) कारखानदारी वस्तूचे iv) यापैकी नाही
- ड) भारतीय लघु उद्योग विकास बँकेची स्थापना या वर्षी झाली.
 i) 1990 ii) 1991
 iii) 1995 iv) 2000
- इ) क्रांतीमुळे भारत देश अन्नधान्याच्या बाबतीत स्वयंपूर्ण झाला.
 i) नील ii) शुभ्र
 iii) हरित iv) यापैकी नाही
- फ) भारतीय आयुर्विमा महामंडळाची स्थापना मध्ये झाली.
 i) 1952 ii) 1956
 iii) 1969 iv) 1972
- ग) 1991 चे नवीन आर्थिक धोरण ला चालना देणारे आहे.
 i) उदारीकरण ii) खाजगीकरण
 iii) जागतिकीकरण iv) वरील सर्व
- र) निर्यात प्रोत्साहन म्हणजे देशाच्या वाढ करणे होय.
 i) आयातीत ii) निर्यातीत
 iii) देशांतर्गत व्यापारात iv) गुंतवणुकीत

- ल) भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नात क्षेत्राचा वाटा वाढत आहे.
- i) सेवा ii) व्यापार
 - iii) कारखानदारी iv) कृषी
- व) क्षेत्रात माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर वाढत आहे.
- i) शिक्षण ii) व्यापार
 - iii) वित्तीय iv) वरील सर्व

प्र.2) अ) शेतीची उत्पादकता म्हणजे काय? भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

1991 च्या औद्योगिक धोरणातील मुख्य तरतुदींची चर्चा करा.

ब) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील बँका आणि वित्तीय संस्थांचे महत्त्व स्पष्ट करा. [10]

किंवा

विदेशी क्षेत्र म्हणजे काय ते सांगून विदेशी क्षेत्राचे महत्त्व विशद करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) दुसऱ्या हरीतकांतीची गरज
- ब) भारतातील लघु उद्योगांच्या समस्या
- क) पर्यटन उद्योगाचे महत्त्व
- ड) विदेशी व्यापार धोरण: 2009-14 ची वैशिष्ट्ये
- इ) माहिती व तंत्रज्ञानाचे वाढते महत्त्व
- फ) भारताच्या विदेशी व्यापाराची दिशा

